

Posudek na bakalářskou práci

Název: Mezi privilegovaností, zranitelností a usazením Reflexe anglofonních lektorů angličtiny

Autorka: Eliška Padevětová

Fakulta humanitních studií, Univerzita, Praha 2024, 79 s.

Eliška Padevětová si jako téma bakalářské práce zvolila problematiku migrace. Zaměřila se na migranty ze zemí globálního severu. Kladla si otázku jejich pozice v rámci země, již lze ve vztahu k jejich zemi původu interpretovat jako zemi globálního jihu. Zajímalo ji, jak expaté, učitelé angličtiny v ČR, reflektují svoji pozici ve společnosti, jak reflektují svoji privilegovanost, která je v souvislosti s migrací ze zemí globálního severu promyšlena. Svoji studii založila na polostrukturovaných rozhovorech se šesti muži z USA a Velké Británie, kteří dlouhodobě žijí v ČR a pracují či pracovali jako lektoři angličtiny.

Autorka vycházela z odborné literatury, která se zaměřuje na otázky privilegovanosti migrantů z globálního severu, a zejména těch, kteří působí v zemích globálního jihu v pozicích lektorů angličtiny. Jako teoretické východisko zvolila Bourdieuvu teorii kapitálů. Podle ní lektoři angličtiny ze zemí GS v zemích těží z lingvistického a symbolického kapitálu, který ovšem zároveň migranty v řadě ohledů zasazuje do kontextu statické pozice, kdy není žádoucí či očekávaný ani profesní růst ani snaha o prohloubení sociálních vztahů; migranti jsou chápáni dominantně skrze svoji profesi. S touto tezí autorka diskutuje, a to nejen s odkazem na jiné kontexty v ČR. Důležitá zde je dlouhodobost pobytu migrantů, kdy tito lidé nejsou umísťováni do pozice lektora. Tedy na příkladu učitelů angličtiny, jejichž mateřským jazykem je angličtina, autorka ukazuje, že její informátoři interpretují svoji pozici jako privilegovanou a zranitelnou zároveň. Zranitelnost ovšem nespočívá v nemožnosti profesního růstu, nezájmu o jejich předchozí kvalifikaci, redukci osobnosti migranta na učitele jazyka, jak uvádí jiné výzkumy. Eliška Padevětová ukazuje, že zranitelnost je vázaná na jejich symbolický kapitál (pozitivní stereotyp), který se promítá do předem daných repertoárů konverzace, do pocíťovaného rozdílného přístupu k nim a k jiným pedagogům, stejně jako vyšších cen za služby, které poptávají v rámci české ekonomiky. Autorka ukazuje, že tyto procesy nejsou statické, že privilegovanost a zranitelnost spolu ustupují v souvislosti s usazením a proměnou životního stylu. Potud by bylo zajímavé do hloubky promýšlet, v jakých ohledech je pro tyto migranty obtížné být opakovaně vyjímán z obrazu usazeného jedince. Resp. které momenty, praxe a vědění jedinci upírá privilegovanost a zároveň snižuje jeho zranitelnost. Autorka ukazuje, že statický přístup k tématu není produktivní, i proto by mne zajímalo, její zhodnocení literatury, která pojednává o anglofonních migračních v ČR. Jak reflektuje aktuálnost citovaných textů a zda i v těchto textech je vidět jistá proměna jejich pozice. Po formální a stylistické stránce si autorka dala na textu záležet. Drobným pochybením je nejednotná grafika nadpisů v obsahu. Citační norma webových stránek není zvládnuta.

Předkládaná práce je dobře strukturovaná, pracuje s relevantní literaturou, kterou autorka přehledně představuje a pracuje s ní při interpretaci textu. Eliška Padevětová přesvědčuje čtenáře, že úspěšně provedla kvalitativní výzkum, který analyzovala. V čtivém textu předkládá výsledky analýzy a důkazy, na nichž při interpretaci staví.

Práci doporučuji k obhajobě a hodnotím jako výbornou.

V Praze 16. 6. 2024

Dana Bittnerová